

Isisipul Tu Qalinga

Daqdaqanin buntu ata masisipul i qaimamangsut, haiza mita Bunun nanu isisipul tu qalinga. Maaq i nitu isnava'an a, namuliva qabasin imita ka isisipul qalinga.

Maaq mita isisipul tu qalinga a, sia ki tastas'a, a mas'anin, sabain, mas'an sabain, mas'an sabain, tasbanin saba a, kusi'aun saba ta msuqais matngaan.

Maaq i pundaanin i qaimamangsut masipul a, niin tu maszang a isisipul tu qalinga. Masipul ata qaimangsut, sia dau isisipul qalinga a ngausun bazbaz, tudiipin matngaan i qaimangsut ta. Tan'ai suu! Tas'a babu, dusa palangan, tau hulus, paat lumaq, hima tanuduq, nuum laihlaih, pitu bituqan, vau qanian, mas'an sui-daing. Haiza a uvavaz'az nitu inisnavaan a, masiliva a qalinga masipul, aupa kinuzun intaa ka isisipul qalingaa bazbaz; muliva aingka bazbaz tu, babu tas'a, palangan dusa..... Paqpun asa tu mapasnava.

Haiza qaimangsut a kanasia tal'aian matngaan; tas'a qapu sanglav, dusa laity lumaq, tau paat-vakal, paat kulaitung bunbun.

Haiza kanasia tinas'in tu qaimangsut masipul; nuum linuqus lukis, pitu binutiqu kamasia, vaut pauti tilas, siva tinapaz maduq, vau palangan hutan.

Masipul ata bunun tu sinunbangan a, maupatadau tupa tu, tastusinunbangan, tastu'iniqumisan, tastulainiqaiban; haiza imita nanu tu isisipul zikaang; maszang i tas'a tiktik, duasa qanian, tau qani'anan, paat buan, asihima, nuum qamisan, tipitu painsanan(punsanan), tastulihai.

Maaq dau mailantangus sanasia qaningu ki vali maisipul zikaang, tupa dau tu "taquvali". Aupa sia dau vali ta taqu mita tu tingmutin, taungquin siin sanavanin. Minsumain a Lipuun saipuk mita a, minhaizin a "tukii" tu isbazbaz: maszang i tupa ata tu tingmut vau tukii, sanavan vau tukii.

Isisipul bunun, duma miniquimis siin qaimamangsut nii amin tu mamaszang. Tupa ata tu tas'a bunun, dusa tulkuk, tau tamuhung; musqa tu maaq a bunun tu isisipil a, maupa ti tu; tatau bunun, sasapaat tais'aa, hahima tastulumaq, nitu maqtu isisipul i duma miniquimis siin qaimamangsut.

Ihaan kuzakuzaun tu isisipul a, haiza ka tupaun tu mus'an, uka mutas'a tu isbabazbaz. Paqpun tupa ata tu mupusan, mutiun..., mumas'an. Madia a Bunun tu isisipul mastaan tu makitvaivi, maaq minqansiapin a asa aingka tu qanglas ikma'aiu.

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【丹群布農語】 國小學生組 編號 3 號

計數法則

布農族人有原本的計數原則。

計數詞是個位數，然後是十位數、百位數。

要計數東西，先把數目讀出來，才把物品叫出來。說一隻豬、二個背籃、三件衣服、四間房屋。有些孩子計數讀法錯誤，因為他們把數目放在後面來唸。

有些品項依照長相來計數；一株菜、二樓房屋。

有些照著已經做成的成品來計數；六捆木材、七包糖果。

計算人的生命，是這麼計數的，一整個呼吸長度，一整個生命長度、一整个人生經歷。我們有我們計時的讀法，例如一分鐘，二天。

從前是依照日光陰影來計數時間的，即所謂的「日光報時」。一直到日本時代時，就有了「點鐘」的唸法。比如說上午八點鐘。

計數人的、其他物種和品項的詞，都不一樣。說一個人，二隻雞、三頂帽子；然而對於計數人是這樣；三個人，四個手足、一家五口，是不能夠用來計算其他物種和品項的。

在工作上的計數，有(做)一次、沒有說第一次(做)的。布農族有許多特別的計數讀法，如果學會了，就要經常使用它們。